

Kangasalan kunta

(Kangasalan, Pälkäneen, Oriveden ja Juupajoen kuntien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue)

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma v. 2012

1. Yleistä
2. Valvontakohteet ja tietojärjestelmät
3. Tarkastukset ja maksullisuus
4. Tutkimussuunnitelma ja näytteenotto
5. Elintarvike-, terveydensuojelu- ja eläinsuojelulain mukainen valvonta
6. Tuoteturvallisuusvalvonta
7. Kemikaalivalvonta
8. Eläinlääkintähuolto
9. Tupakan ja nikotiinivalmisteiden myynti
10. Varautuminen elintarvikkeista tai ympäristöstä aiheutuviin vaaratilanteisiin
11. Varautuminen vesi- ja ruokamyrkytys-epidemioiden selvittämiseen
12. Tiedottaminen ja tavoitettavuus
13. Voimavarat ja koulutus
14. Ympäristöterveydenhuollon suunnittelun ja seurannan hyväksyminen

1. Yleistä

Kansanterveyslakiin (66/1972) on sisällytetty käsite ympäristöterveydenhuolto, jolla tarkoitetaan yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua. Sen ympäristöterveydenhuoltoon kuuluviksi laeiksi säädetään kuuluvaksi terveydensuojelulaki (763/1994), elintarvikelaki (23/2006, muutos voimaan 1.9.2011), vesihuoltolaki (119/2001), kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011), kemikaalilaki (744/1989), laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (693/1976) sekä eläinlääkintähuoltolaki (765/2009). Kunnan ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoiden virkatehtäviä sisältyy edellä mainittujen lakien lisäksi myös eläintautilakiin (55/1980), eläinsuojelulakiin (247/1996) ja lääkelakiin (395/1987) sekä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annettuun lakiin (1100/1994).

Kangasalan kunta toimii vuoden 2011 alusta vuoden 2013 loppuun isäntäkuntana Kangasalan, Pälkäneen, Oriveden ja Juupajoen ympäristöterveydenhuollolle. Päätäntävaltaisena monijäsenenä toimielimenä toimii yhteislautakunta, jossa on edustajat kaikista kunnista. Lautakunta on delegoinut päätäntävaltansa ympäristöterveydenhuollon osalta sosiaali- ja terveystoimintajohtajalle, joka puolestaan on delegoinut päätäntävallan terveystarkastajalle, terveystarkastajille ja/tai eläinlääkäreille (sosiaali- ja terveystoimintajohtajan päätös § 34, 16.12.2010). Lisäksi ulkoilulain (606/13.7.1973) mukaiset leirintäalueviranomaisen tehtävät kuuluvat ympäristöterveydenhuollon tehtäviksi.

Vuoden 2012 aikana valmistuu Tampereen kaupunkiseudun selvitys ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä. Konsultin tekemän selvityksen rinnalla tarkastellaan myös yhteistyömahdollisuuksia Valkeakosken kanssa.

Kunnallisen ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman laatimista ohjaa valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon yhteinen valvontaohjelma. (http://www.valvira.fi/files/ymparistoterveydenhuollon_yhteinen_valvontaohjelma_2011-2014.pdf)

Yhteinen valvontaohjelma sisältää toimialakohtaiset valvontaohjelmat:

- Valtakunnallinen elintarvikevalvontaohjelma
- Valtakunnallinen kemikaalilain valvontaohjelma
- Kuluttajaturvallisuusvalvonnan valtakunnallinen valvontaohjelma
- Valtakunnallinen terveydensuojelun valvontaohjelma
- Valtakunnallinen tupakkalain valvontaohjelma
- Valtakunnallinen ohjelma eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta sekä kuntien järjestämistä eläinlääkäripalveluista.

Ympäristöterveydenhuollon laatukäsikirja sisältää tarkempia ohjeita tarkastuksia, näytteenottoa ja erityistilanteita varten. Laatukäsikirjaa päivitetään jatkuvasti lainsäädännön, keskusviranomaisten ohjeiden ja käytännön tarpeita vastaavaksi.

2. Valvontakohteet ja tietojärjestelmät

Ympäristöterveydenhuollon valvonnan kaikki kohteet ja niiden tiedot syötetään molemmissa valvontayksiköissä tarkastajaohjelmaan (Kangasalla Digia Oy, Orivedellä Tervekuu). Vuoden 2012 aikana kaikki Oriveden ja Juupajoen kohteet on mahdollista siirtää samaan Digian ohjelmaan. Tarkastuskäynnit ja muut kohteeseen

liittyvät asiat ja toimenpiteet kirjataan ohjelmaan. Elintarvikevalvonnan kohdetiedot välittyvät valtakunnalliseen kohdetietojärjestelmään (KUT11).

Uudet kohteet lisätään rekisteriin, kun niistä saadaan ilmoitus. Toimintansa lopettaneet kohteet poistetaan luettelosta. Suuremmista kohteista on myös paperiarkistointi.

Kohteista on saatavilla seuraavat tiedot:

- ilmoitus toiminnan aloittamisesta ja riskiluokitus, tai
- hakemusasiakirjat ja hyväksymispäätös tai hyväksymispäätöksen päivämäärä (arkisto/ohjelma)
- tarkastuspöytäkirjat ja muut toimintaan vaikuttavat asiakirjat (arkisto/ohjelmaan merkityt suoritteet)
- Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) luokitus 2011 päivitetyn tiedonkeruujärjestelmän mukaisesti.

Ohjelmiin perehtyminen ja koulutus tehdään pääasiassa työpaikkaperehdytyksen kautta. Vastuualueilla on omat pääkäyttäjät.

Eläinlääkintähuollolla on useampi ohjelma käytössä. Eläinlääkäreiden potilastiedot ovat Provet-ohjelmassa. Valtakunnallisissa Naseva- ja sikava-rekisterissä ovat tiedot nauta- ja sikatuotantotilojen terveydenhuollosta. Nautarekisteristä löytyy nautaeläinten kaikki tiedot eläimen elämän varrelta. Traces-järjestelmän avulla seurataan eläinten tuonti- ja vientitietoja.

3. Tarkastukset ja maksullisuus

Ympäristöterveydenhuollon kohteisiin tehtävistä tarkastuksista on laadittu suunnitelma, johon merkitään kohteeseen vuoden aikana tehtävät suunnitelmalliset tarkastukset sekä näytteenotot. Suunnitelmaan merkitty valvonta on maksullista. Noin puolet tarkastuksista on suunnitelmallisia. Maksut peritään lautakunnan hyväksymän taksan mukaisesti.

Valvonnan keinoja ovat tarkastusten ja näytteenoton lisäksi erilaiset mittaukset ja tutkimukset, elinkeinonharjoittajien ohjaus ja neuvonta sekä hallinnolliset pakkokeinot (uhkasakko, teettäminen, kiellot ja määräykset), joiden avulla valvontaviranomainen varmistaa toiminnan määräystenmukaisuuden. Valvontatutkimukset teetetään virallisessa, akkreditoitussa elintarviketutkimuslaitoksessa tai muissa hyväksytyissä laboratorioissa.

Valtio korvaa kunnille sopimusten mukaisesti aiheutuneet kustannukset sellaisista keskusvirastojen kuntien toimeenpantaviksi ohjaamista tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka laissa säädetään keskusviraston tehtäviksi.

Suunnitelmallinen tarkastus suoritetaan laatukäsikirjaan laaditun tarkastusohjeen perusteella. Tarkastuksen apuna voidaan käyttää keskusviranomaisten ja itse laatimia lomakkeita. Suunnitelmallinen tarkastus voidaan tehdä yhtenä tarkastuksena tai jakaa useampaan ajankohtaan, riippuen siitä tarkastetaanko yrityksen kaikki toiminnot kerralla vai jaotellaanko tarkastus esim. rakenteelliseen

tarkastukseen, omavalvonnan tarkastukseen tai osastoittain tapahtuvaan tarkastukseen. Pienissä kohteissa tarkastukseen kuluva aika on keskimäärin 1–3 tuntia. Suurten kohteiden tarkastusta tehdään vuoden mittaan pala kerrallaan. Jokaisesta tarkastuksesta tehdään joko muistio tai tarkastuspöytäkirja.

Elinkeinonharjoittajalta perittävä maksu saa olla enintään suoritteesta todellisesti aiheutuvien kustannusten suuruinen. Maksun suuruus riippuu tarkastukseen käytetystä ajasta. Laskutettavaan tarkastusaikaan lasketaan valmistautuminen, kohteessa kuluva aika ja pöytäkirjan teko ja muut mahdolliset jälkiselvittelytyöt.

Yhteistoiminta-alueelle on laadittu maksutaksa, jota on viimeksi päivitetty 1.9.2011. Eläinlääkäripalkkiot noudattavat 1.5.2011 voimaan tullutta kunnallista eläinlääkäritaksaa.

4. Tutkimussuunnitelma ja näytteenotto

Kohdekohtaiseen elintarvikevalvontasuunnitelmaan merkitään omavalvonnan valvomiseksi tarvittava näytteenotto, joka on elinkeinonharjoittajalle maksullista.

Viranomaisvalvontana tehtävät projektinäytteet merkitään erilliseen elintarvikevalvonnan projektisuunnitelmaan arvioituine näytemäärineen. Projektit on suunniteltu siten, että ne palvelevat elintarviketurvallisuuden varmistamista paikallistasolla.

Lisäksi varaudutaan selvittämään ruoka- tai vesiperäisiä epidemioita ja tutkimaan omalta alueelta mahdollisia valtakunnallisesti esille tulevia odottamattomia elintarvikkeeseen liittyviä riskejä. Edellä mainittuihin tutkimuksiin on varattu määrärahaa talousarvion asiantuntijapalkkioissa.

Näytteet tutkitetaan akkreditoituissa laboratorioissa. Pääasiallisesti vesinäytteet ja sisäilmanäytteet tutkitaan Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen laboratorioissa ja elintarvikenäytteet Eurofins Finland Oy:n laboratorioissa (Hatanpäänkatu 3 A, Tampere).

5. Elintarvike-, terveydensuojelu- ja eläinsuojelulain mukainen valvonta

Elintarvikevalvonnan kohteen riskiluokka määritellään ennakkotietojen ja Eviran suositusten mukaisesti. Vuosittainen suunniteltu tarkastusaika kohteessa määräytyy riskiluokan ja Eviran suositusten perusteella. Tarkastuksen yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella voidaan tarkastusmäärää lisätä tai vähentää tulevaisuissa suunnitelmissa. Mitä suuremmaksi kohteen aiheuttama riski määritetään, sitä enemmän sitä valvotaan. Riskin suuruuteen vaikuttaa omavalvonnan taso ja toimivuus, huoneiston kunto ja siisteys, viranomaisnäytteiden tulokset sekä muut tarkastuskäynneillä tehdyt havainnot. Kaikkien elintarvikevalvonnan kohteiden riskiluokat tarkastetaan uusien ohjeiden mukaisesti vuoden 2012 aikana.

Elintarvikelain uudistuksen myötä ennakkohyväksyminen vähenee ja painopiste siirtyy jälkivalvonnalle. Elintarvikekohteilla on ilmoitusvelvollisuus toiminnan aloittamisesta. Ilmoitukset käsitellään välittömästi, korkeintaan kuukauden sisällä ilmoituksen saapumisesta, ja kohde lisätään suunnitelmallisen valvonnan piiriin.

Elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonta ja lihantarkastus hoidetaan alueella valtion toimeksiannosta. Alueella on kaksi ensisaapumispaikkaa ja kaksi ensisaapumistoimijaa. Pienteurastamoja on kaksi.

Terveydensuojelulain mukainen valvonta tehdään Valviran ohjeistuksen mukaan. Suunnitelmalliset tarkastukset tehdään Valviran kohdetyyppikohtaisen riskinarvioinnin mukaan. Koulujen tarkastuksia tehdään yhteistoiminnassa muiden viranomaisten kanssa. Suunnitelmallinen valvonta kattaa noin puolet valvontakäynneistä.

Suunnitelmallisen eläinsuojeluvalvonnan piiriin kuuluvat ammattimaiset eläintenpitopaikat. Kohderekisterit päivitetään vuoden 2012 aikana ja kaikki kohteet tarkastetaan. Valvontatarkastusten ohjeistus päivitetään. Eläinsuojeluvalvonnasta suurin osa tarkastuksista perustuu epäilyyn, eikä ole suunniteltavissa. Eläinsuojeluvalvonta korvataan valtioin varoista.

6. Tuoteturvallisuusvalvonta

Tukes on laatinut valvontaviranomaisille ohjeen paikallisen tuoteturvallisuusvalvonnan järjestämiseksi. Vuonna 2012 astuu voimaan uusi kuluttajaturvallisuuslaki. Se edellyttää toimijoilta rekisteröitymistä. Rekisteröinti-ilmoituksen käsittely on maksullista.

Tuoteturvallisuuden valvontasuunnitelma perustuu vuosittain päivitettävään valtakunnalliseen tuoteturvallisuuden valvontaohjelmaan, tarkastusten ja tarkastustiheyden määrittelyyn, valvontakohteiden kartoitukseen, niiden riskiluokitukseen, käytävissä oleviin voimavaroihin ja lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Tuoteturvallisuudessa tarkastus ja valvonta kohdistetaan riskinarvioinnin perusteella painopistealueille. Valvonta painotetaan riskialttiimmille kohteille, kuten laskettelurinteet, uimahalli, nuorison vapaa-ajanviettopaikat, ratsastustallit ja ohjelmapalvelut.

Tarkastusten tiheydestä sekä työajan käytöstä on olemassa kuluttajaviraston laatima kunnallisen valvonnan laatuksiteeristö. Valvontakriteeristöllä määritetään painopistealueiden valvontakohteiden laskennalliset tarkastustiheydet ja tarkastusten kesto sekä tarvittava työaika.

Tuoteturvallisuutta valvova viranomainen osallistuu alan koulutukseen tarpeen mukaan.

Kuluttajaturvallisuuden lainsäädäntöön on tulossa muutoksia valvontasuunnitelman aikana.

7. Kemikaalivalvonta

Kemikaalivalvonta on pääasiallisesti markkinavalvontaa. Kemikaalivalvontaan on erityisesti perehtynyt yksi terveystarkastaja.

Kemikaalivalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset tehdään laatukäsikirjan ohjeiden mukaisesti.

8. Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuollon suunnitelmasta säädetään eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) ja valtioneuvoston asetuksessa eläinlääkintähuollosta (1031/2009).

Eläinlääkintähuoltolain soveltamisalaan kuuluvasta valvonnasta säädetään lisäksi elintarvikelaissa (23/2006), eläintautilaissa (55/1980), helposti leviävien eläintautien vastustamisesta annetussa laissa (488/1960), eläinsuojelulaissa (247/1996), eläinten kuljetuksesta annetussa laissa (1429/2006), eläinten lääkitsemisestä annetussa laissa (617/1997) ja tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetussa laissa (557/2005).

Kangasalla toimii neljä praktikkoeläinlääkäriä, vuoden 2012 alusta osa-aikainen valvontaeläinlääkäri (50 %) ja terveysvalvonnan johtajana elintarvike- ja ympäristöhygienian erikoiseläinlääkäri (80 %).

Peruseläinlääkintäpalvelut

Peruseläinlääkintäpalveluihin kuuluu perustason terveyden- ja sairaanhoito, neuvonta, akuuttien sairastapausten hoito, terveydenhoitosuunnitelmien laatiminen sekä ennaltaehkäisevä ja kartoittava tautivalvonta (eläintaudit ja zoonoosit).

Eläinlääkintähuollosta vastaavat praktikkoeläinlääkärit vastaavan eläinlääkärin johdolla. Kahdella eläinlääkärillä on keskuspaikka Kangasalla ja kahdella Orivedellä. Eläinlääkäreille palkataan sijainen lomien ja päivystysvapaiden ajaksi. Molemmilla paikkakunnilla on yhteisvastaanotot pieneläimille ja valmiudet peruseläinlääkäripalveluiden tarjoamiseen. Kangasalan vastaanotolla on ultraäänilaite ja digitaaliröntgen käytettävissä. Kangasalan vastaanotolla toimii kaksi eläinlääkäreiden itse palkkaamaa avustajaa, toinen osa-aikaisena.

Tuotantoeläimet ja hevoset hoidetaan tilakäynteinä. Eläinlääkärit vastaavat eläinlääkinnän lisäksi myös tuotantoeläinten terveydenhoitosuunnitelmista ja eläintautien valvonnasta.

Alueella on päiväaikaan toimivia yksityisiä eläinlääkäreitä jonkin verran. Yhdessä kunnan tarjoaman palvelun kanssa eläinlääkäreitä on riittävästi. Pieneläin-vastaanottoja on kolme ja hevosklinikkoita yksi. Erikoistoimenpiteitä tekeviä klinikkoita löytyy lähitöltä useampia, Tampereelta, Hämeenlinnasta, Toijalasta ja Valkeakoskelta. Osa näistä on auki myös viikonloppuisin.

Ympäri vuorokautinen päivystys hoidetaan yhdessä Tampereen, Pirtevan ja Valkeakosken seudun kanssa 12 eläinlääkärin kesken niin, että alueella päivystää aina kaksi eläinlääkäriä sairasmatkoja ja virkatehtäviä varten. Pieneläimet hoidetaan joko itse tai ne voidaan lähettää Tampereelle yksityiselle pieneläin-klinikalle. Alueella on keskitetty päivystyspuhelinpalvelu.

Eläintautivalvonta

Virkaeläinlääkäriin velvollisuuksia kunnassa ovat eläintautilainsäädäntöön kuuluvat valvontatehtävät ja päätökset.

Säännöllistä eläintautivalvontaa ovat eläinten vientiin ja tuontiin liittyvät tehtävät, mehiläistautivalvonta, lampaiden ja vuohien maedi-visna ja scrapietarkastukset ja näytteenotot, vesiviljelylaitosten valvonta, broilerien ja kanojen salmonella-valvontaohjelman mukaiset tarkastukset ja näytteenotot, tarvittaessa saneeraustoimenpiteiden valvonta, polttolaitosten tarkastukset ja mm. lintuinfluenssakartoitusnäytteiden kerääminen. Määräykset tulevat joko Evirasta, AVI:sta tai suoraan lainsäädännöstä. Valtakunnallisia eläintautitilanteita varten on valmiuseläinlääkärijärjestelmä. Alueellamme ei ole valmiuseläinlääkäreitä, päivystysalueella niitä on 2–3.

Eläinsuojeluvalvonta

Valvontaeläinlääkäriin virka poistaa kunnaneläinlääkäreiden omien asiakkaiden valvonnasta koituvan jääviysohjelman. Valvontaeläinlääkäriin työkuvaan kuuluu pääasiassa eläinsuojeluvalvonta; suunnitelmallinen valvonta ammattimaisiin eläintenpitopaikkoihin ja epäilyyn perustuvat tarkastukset.

Vuoden 2012 aikana valvontaeläinlääkäri tarkistaa kohteiden määrät, laatii tarkastussuunnitelman ja riskinarvioinnin kohteista.

9. Tupakan ja nikotiinivalmisteiden myynti

Tupakan ja nikotiinivalmisteiden myyntiä valvotaan sekä erillisillä käynneillä, että muiden tarkastusten yhteydessä. Säädösten muuttumisen takia kaikki kohteet tarkastetaan vuoden 2012 aikana. Tarvittaessa erillisillä käynneillä. Tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien esilläpito vähittäismyyntipaikoissa kielletään 1.1.2012 voimaan tulevassa tupakkalain 8 a §:ssä. Tämä *tupakkatuotteiden esilläpitokiello* ja sen valvonta sekä ohjeistus tulevat olemaan vuoden 2012 valvonnan painopiste. Muista tupakan mainontakielloista poiketen esilläpitokiellon valvonta tulee kuulumaan ainoastaan kunnan viranomaisille ja Valviralla on ainoastaan toimivalta ohjeistaa kuntia ja toiminnanharjoittajia esilläpitokielloon liittyvissä kysymyksissä.

Ravintoloiden ym. tupakointitiloja valvotaan muiden käyntien yhteydessä ja tarvittaessa erillisillä käynneillä.

10. Varautuminen elintarvikkeista ja ympäristöstä aiheutuviin vaaratilanteisiin

Toimintaohje vaaratilanteisiin on yhteistoiminta-alueen laatukäsikirjassa. Ympäristöterveydenhuollon oma valmiussuunnitelma on tehty vuonna 2005 ja se on päivitetty vuonna 2009. Vaaratilanteista johtuviin näytteenoton ja tutkimusten kustannuksiin on varattu määrärahaa talousarvion asiantuntijapalkkioissa. Ympäristöterveydenhuollon henkilöstö on edustettuna kunnan valmiussuunnittelussa. Valmiussuunnitelmaan kirjataan toimenpiteet vaaratilanteiden aikana ja jälkeen. Valmiussuunnitelma tarkastetaan vuoden 2012 aikana.

11. Varautuminen vesi- ja ruokamyrkytys-epidemioiden selvittämiseen

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut asetuksen elintarvikkeiden tai talousveden välityksellä leviävien ruokamyrkytys-epidemioiden selvittämisestä. Asetus määrää kunnan terveydensuojeluviranomaisen nimeämään työryhmän epidemiatilanteiden selvittämistä varten. Ryhmään tulee kuulua

1. johtava terveystarkastaja tai terveystarkastuksen johtosäännössä nimetty tartuntataudeista vastaava lääkäri
2. terveystarkastuksen tartuntatautiyhdyshenkilö
3. elintarvikelaissa ja terveydensuojelulaissa tarkoitettua valvontaa johtava virkamies
4. kunnan virkaeläinlääkäri
5. kunnan elintarvikkeiden ja talousveden laatua valvova viranhaltija
6. alueen vesihuollosta vastaavan tahon edustaja.

Epidemiaselvitystyöryhmään kuuluvat yhteislautakunnan nimeämään:

- johtava ylilääkäri Sari Mäkinen (varalla Pertti Tuominen)
- lääkäri Marja Mustalahti
- terveydenhoitaja Pirjo Lehtisalo
- terveystarkastuksen johtaja Anne Woivalin (varalla Tuija Setälä)
- terveystarkastaja Maija-Liisa Rantala / Tauno Kaskela
- kuntien vesilaitosten edustajat
Kangasala: Antti Kytövaara
Pälkäne: Hanna-Kaisa Lahtisalmi
Orivesi: Esko Mäntysaari
Juupajoki: Pekka Maasilta

Yhteistoiminta-alueella on varattuna määrärahaa asiantuntijapalkkioissa ruokamyrkytys- ja vesiepidemioiden selvitystyötä varten.

Toimintaohje epidemian selvittämistä varten on laatukäsikirjassa.

Laatukäsikirjan ohjeessa on neuvoja lähinnä näytteiden otosta ja analysoinnista, raportoinnista sidosryhmille ja Eviran Rymy-järjestelmään ja epidemiologisen selvityksen tekemisestä. Epilinfo-ohjelman käytöstä epidemiakyselyiden tilastolliseen käsittelyyn on erilliset ohjeet.

12. Tiedottaminen ja tavoitettavuus

Kangasalla päivystävä terveystarkastaja on tavoitettavissa aamuisin klo 8.00–10.00 ja Orivedellä klo 9.00–10.00. Muina aikoina ympäristöterveydenhuollon viranhaltijat tavoittaa varmimmin matkapuhelimista. Varsinaista ympärivuorokautista päivystystä ei ole, mutta terveystarkastuksen johtaja seuraa virkapuhelintaan myös virka-ajan ulkopuolella.

Toimistoaikana päivystyksestä huolehtii tarvittaessa myös toimistos sihteeri, joka välittää soittopyynnöt, puhelut ym. tavoitettavissa olevalle tarkastajalle. Mikäli esim. loma-aikana ei toimistolla ole päivystäjää, ilmoitetaan siitä Kangasalla pääterveysaseman puhelinvaihteeseen ja Orivedellä kaupunginviraston puhelinvaihteeseen.

Ympäristöterveydenhuollon asioista tiedottaa asiaa käsittelevä terveystarkastaja tai terveysvalvonnan johtaja. Asiasta sovitaan tapauskohtaisesti. Yleisölle suunnattuihin tiedotteisiin tulee laittaa asiasta tiedottavan henkilön nimi, puhelinnumero sekä päivät ja kellonajat milloin kyseinen puhelinnumero päivystää ja vastaa tiedusteluihin. Lisäksi asiasta tulee Kangasalla informoida pääterveyskeskuksen ensihoitoa sekä Orivedellä kaupunginviraston infopistettä ja terveyskeskusta.

Ruokamyrkytys-epidemioiden ja elintarvikkeisiin kohdistuvasta riskiviestinnästä vastaa asian laajuuden, vakavuuden ja tiedotustarpeen huomioon ottaen ruokamyrkytyksen selvitystyöryhmä tai selvitystyöhön osallistunut henkilö. Asia on tarkemmin selostettu ruokamyrkytys-epidemioiden toimintaohjeessa.

13. Voimavarat ja koulutus

Ympäristöterveysvalvontaa tekee kuusi terveystarkastajaa ja terveysvalvonnan johtaja. Praktisoivat eläinlääkärit, neljä henkilöä, tekevät jonkin verran valvontatyötä, keskimäärin noin 3 tuntia viikossa. Vuoden 2012 aikana yksikköön palkataan valvontaeläinlääkäri. Valvontaeläinlääkäriin toiminta-alueeseen kuuluu Kangasalan alueen lisäksi Valkeakosken seutu. Yksikössä työskentelee myös toimistos sihteeri.

Elintarvikevalvontaa tehdään koko alueella n. 600 henkilötyöpäivää. Terveystarkastajien mukaista valvontaa tehdään n. 450 henkilötyöpäivää, kemikaalivalvonta n. 30 henkilötyöpäivää, tupakkalain valvontaa noin 30 henkilötyöpäivää ja tuoteturvallisuuden valvonta vie noin 90 henkilötyöpäivää. Eläinten hyvinvoinnin valvontaa (eläinsuojelu) tehdään noin 100 henkilötyöpäivää ja eläinten terveyden valvontaa (eläintaudit ja zoonoosit) tehdään noin 60 henkilötyöpäivää. Hallinnollisiin tehtäviin ja koulutuksiin kuluu noin 150 työpäivää. Henkilökunta on pohjakoulutukseltaan soveltuvan koulutuksen suorittanutta henkilöstöä. Jatkokoulutukseen annetaan työn ohessa mahdollisuus. Ajankohtaisia asioita opiskellaan tarpeen ja tarjonnan mukaan.

Virkaan valittaessa henkilöltä vaaditaan soveltuva tutkinto. Eläinlääkäreiden laillistuminen tarkistetaan Eviran rekisteristä.

Koulutuksiin osallistuminen suunnitellaan vuosittain asiantuntijavirastojen ja muiden tahojen julkaisemien koulutusohjelmien sekä henkilöstön koulutustarpeen perusteella, joten sitovaa koulutussuunnitelmaa ei yhteistoiminta-alueella ole. Valvontahenkilöstö ja praktikot osallistuvat kuitenkin vuosittain oman toimialueensa asiantuntijatahojen koulutuksiin, joita järjestävät mm. Evira, AVI, FCG, SELL/Fennonet sekä Elintarvike- ja terveystieteiden tutkimuskeskus. Henkilöstön koulutukseen on varattu koulutusmäärärahaa. Koulutuspäiviä on 5–10 henkilöä kohti. Koulutukset merkitään Populus-henkilöstötietojärjestelmään. Jatkuvaan ammattitaidon ylläpitämiseen kuuluvat myös laatuksikirjan päivittäminen ja perehtyminen pitkien poissaolojen jälkeen.

14. Ympäristöterveydenhuollon suunnittelun ja seurannan hyväksyminen

Kangasalan, Pälkäneen, Oriveden ja Juupajoen alueen ympäristöterveydenhuollon valvonnasta päättää tilaajalautakuntana yhteislautakunta, jossa on edustajat kaikista kunnista. Tuottajalautakuntana toimii Kangasalan sosiaali- ja terveyslautakunta.

Valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumisen arvioinnit viedään yhteislautakuntaan hyväksyttäväksi. Arviointi sisältää suunniteltujen ja suunnitelman ulkopuolisten tarkastusten määrän toteutumisen alueittain sekä projektien toteutumiset. Valvonnan toteutumista tehdään vuosittainen yhteenveto, joka raportoidaan päätöksentekijöille ja AVI:iin. Omien valvonta- ja näytteenotto- projektien toimivuus arvioidaan tarkastajapalavereissa heti projektin loputtua.

Liite 1	Terveysturvallisuuslain mukainen valvontasuunnitelma
Liite 2	Elintarvikevalvonnan valvontasuunnitelma ja projektisuunnitelma
Liite 3	Kemikaalivalvonnan valvontasuunnitelma
Liite 4	Kuluttajaturvallisuuden valvontasuunnitelma
Liite 5	Tupakkalain mukainen valvontasuunnitelma
Liite 6	Eläinlääkintähuollon resurssitarpeen kartoitus ja suunnitelma